

Kratak pregled
**parlamentarnih
odbora**

Europski parlament

Kratak pregled parlamentarnih odbora

Europski parlament jedina je institucija Europske unije koju se izravno bira.

705 zastupnika u Europskom parlamentu predstavlja više od 448 milijuna građana EU-a.

Zastupnike biraju birači iz 27 država članica svakih pet godina.

Politički i zakonodavni rad Parlamenta odvija se u 20 stalnih odbora i dva podod-bora, a svaki od njih bira vlastitog predsjednika i do četiri potpredsjednika.

Na početku svakog novog zakonodavnog razdoblja Parlament odlučuje koji će zastupnici biti u kojem odboru na temelju njihovih preferencija. Ta je odluka ključna jer o njoj ovisi kojim će se područjima zastupnici većinom baviti.

Odbori Parlamenta imaju ključnu ulogu u određivanju politika jer su odgovorni za pripremu stajališta Parlamenta, posebno o novim zakonodavnim prijedlozi-ma.

OVLASTI I
NADLEŽNOSTI
STALNIH ODBORA

24 jezika

Zastupnici u Europskom parlamentu predstavljaju sve građane Europske unije. Svaki zastupnik ima pravo služiti se službenim jezikom koji sam odabere. Dokumenti Parlamenta objavljuju se na sva 24 službena jezika Europske unije.

Primjer redovnog zakonodavnog postupka

Europska komisija sastavlja zakonodavne prijedloge i dostavlja ih Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

Zakonodavni rad Parlamenta zasniva se na dvjema glavnim vrstama aktivnosti: sjednicama odbora i plenarnim sjednicama.

1

Djelovanje Parlamenta temelji se na dubinskim analizama odbora. Odbori razmatraju zakonodavne prijedloge, mijenjaju ih i glasuju o njima na svojim mjesečnim sjednicama. Odbori zatim predaju izvješća Parlamentu kao cjelini.

2

Parlament usvaja tekst zakonodavnog prijedloga na plenarnoj sjednici.

Nakon što Parlament i Vijeće Europske unije postignu dogovor, zakonodavni akt objavljuje se u Službenom listu Europske unije. Zatim se prenosi u nacionalno zakonodavstvo i primjenjuje na sve europske građane.

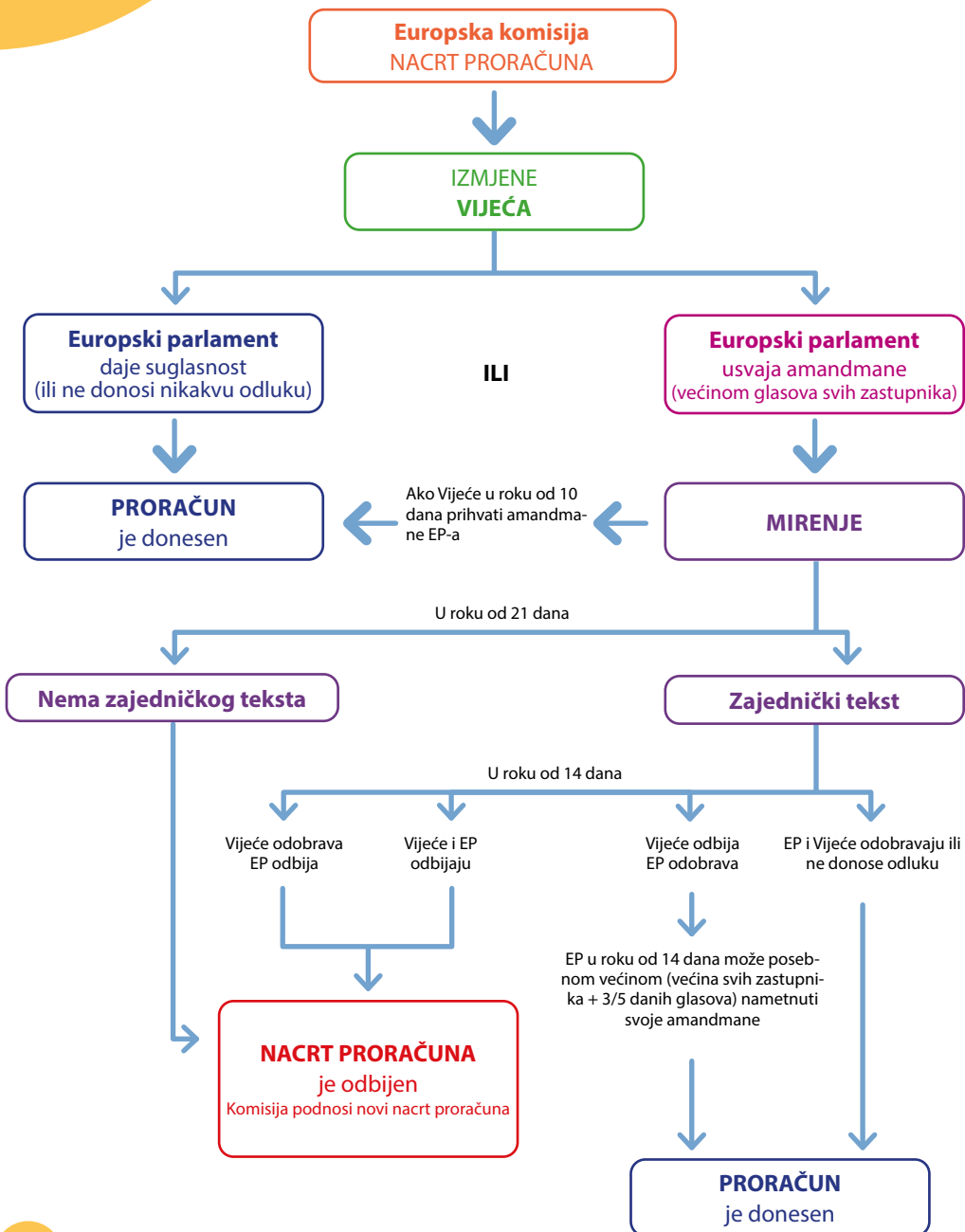
U redovnom zakonodavnom postupku Parlament i Vijeće Europske unije imaju ravnopravnu ulogu. Taj postupak obuhvaća širok spektar područja kao što su ekonomska i monetarna pitanja, imigracija, energetika, poljoprivreda, ribarstvo, promet, okoliš i zaštita potrošača.

Golemu većinu europskih zakona zapravo zajednički donose Europski parlament i Vijeće Europske unije.

Proračunski postupak

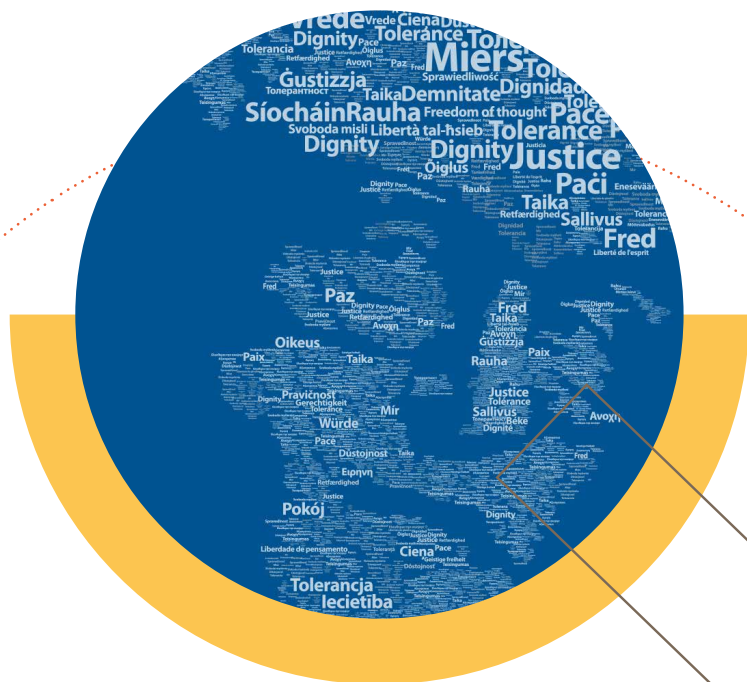

Stupanjem na snagu Ugovora iz Lisabona Parlament je dobio veće proračunske ovlasti i sada zajedno s Vijećem Europske unije odlučuje o cjelokupnom godišnjem proračunu Europske unije. Valja, međutim, napomenuti da u tom postupku posljednju riječ ima Parlament.

Parlament ima ulogu i u pitanjima vanjske politike i ljudskih prava. Visoki predstavnik EU-a za vanjske poslove i sigurnosnu politiku redovito se savjetuje s Parlamentom o zajedničkoj vanjskoj, sigurnosnoj i obrambenoj politici EU-a.

Suglasnost Parlamenta potrebna je za svako proširenje EU-a i za sklapanje trgovinskih i drugih međunarodnih sporazuma s državama izvan EU-a. Pripremnii posao obavljaju odbori.

Zastupnici u EP-u također se u velikoj mjeri posvećuju ljudskim pravima i promicanju demokratskih vrijednosti diljem svijeta. Nagrada Saharov za slobodu mišljenja predstavlja vrhunac zalaganja Parlamenta u tom području.

Jedan ili dva tjedna u svakom mjesecu predviđena su za rad odbora. Na sjednicama odbora zastupnici u EP-u raspravljaju o zakonodavnim i nezakonodavnim izvješćima, predlažu amandmane i glasuju o njima te prate ishode pregovora s Vijećem Europske unije.

Odbori aktivno doprinose utvrđivanju plana zakonodavnog rada, na primjer tako što dostavljaju svoje mišljenje prije usvajanja godišnjeg programa rada Komisije. Imaju važnu ulogu u nadzoru nad aktivnostima EU-a tako što prate pravilno izvršenje proračuna EU-a te ispravnu provedbu usvojenog zakonodavstva i međunarodnih sporazuma.

Također organiziraju saslušanja sa stručnjacima i nadziru ostale institucije i tijela EU-a. To konkretno znači da prije utvrđivanja novog sastava Europske komisije odbori koji se bave određenim područjem moraju procijeniti sve nove kandidate za povjerenike.

Za svaku temu odbori imenuju jednog zastupnika iz svojih redova izvjestiteljem koji će voditi cjelokupni proces odlučivanja sve do usvajanja stajališta Parlamenta o tom pitanju.

Nacrt izvješća koji izvjestitelj predstavi može se mijenjati nakon usvajanja amandmana koje podnose zastupnici. O originalnom tekstu i amandmanima, uključujući kompromisne amandmane o kojima su se dogovorili klubovi zastupnika, glasuje se u punom sastavu odbora. Izvješće koje usvoji odbor zatim se podnosi na odobrenje na plenarnoj sjednici.

Parlament također može osnivati posebne odbore za određena pitanja, a ovlašten je i da osnuje istražne odbore radi istraživanja navodnih kršenja i nepravilnosti u provedbi prava Unije. Njihova djelovanja obuhvaćaju područja kao što su financijska pitanja, umjetna inteligencija, lažne vijesti, dobrobit životinja i javno zdravlje, da nabrojimo samo nekoliko.

Odbori se uvelike razlikuju po veličini, od 25 članova, koliko ih imaju odbori za pravna pitanja, do 81 člana Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane u prvoj polovini parlamentarnog saziva 2019. – 2024. Njihov sastav uvijek odražava snagu svakog kluba zastupnika u Parlamentu kao cjelini.

Parlament ima vodeću ulogu u promicanju transparentnosti i otvorenosti. Sjednice odbora prenose se uživo na internetskoj stranici Parlamenta i može ih se pratiti u svako doba.

Rasprave – uživo na internetu

Odbori se sastaju jednom ili dva puta mjesečno u Bruxellesu. Njihove su rasprave javne. Većina sjednica prenosi se uživo putem interneta, a dostupne su i kao video na zahtjev.

Pandemija bolesti COVID-19 dovela je do široke uporabe novih tehnologija koje omogućuju održavanje virtualnih sastanaka uz dostupnost simultanog prevođenja, što omogućuje sudjelovanje na daljinu svih uključenih.

Sjednice uživo mogu se pratiti na stranici:
<https://multimedia.europarl.europa.eu/hr>

PRIJENOS
UŽIVO

Stručna podrška

Odbori dobivaju nezavisne savjete i stručna mišljenja u pisanom obliku (studije, brifinge, detaljne analize i druge tekstove) od raznih istraživačkih službi Parlamenta poput resornih odjela.

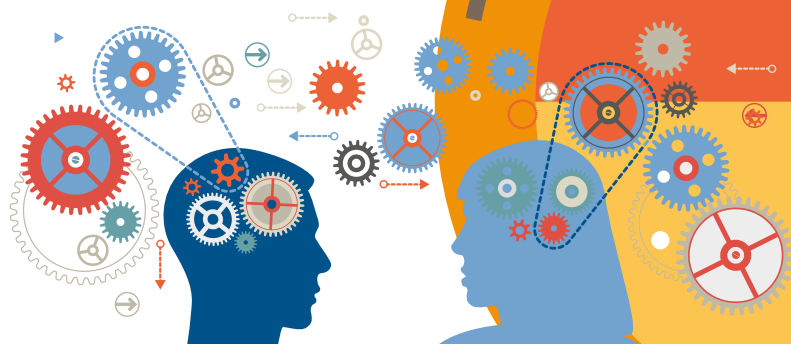
Radionice i okrugli stolovi organiziraju se s ciljem da se zastupnicima omogući postavljanje pitanja i razmjena mišljenja sa stručnjacima o temama koje se odnose na parlamentarni rad ili o aktualnim temama.

Svi stručni dokumenti nalaze se na stranici:

www.europarl.europa.eu/supporting-analyses/hr

POPRAATNE
ANALIZE

Informativni članci o Europskoj uniji

Informativni članci pružaju jasan i sažet pregled institucija i politika EU-a te uloge Parlamenta u njihovu razvoju. Dostupni su na 24 jezika.

Svi informativni članci nalaze se na stranici:

www.europarl.europa.eu/factsheets/hr

INFORMATIVNI
ČLANCI

Svi odbori i pododbori

AFET

Vanjski poslovi

EMPL

Zapošljavanje i socijalna pitanja

CULT

Kultura i obrazovanje

DROI

Pododbor za ljudska prava

ENVI

Okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

JURI

Pravna pitanja

SEDE

Pododbor za sigurnost i obranu

ITRE

Industrija, istraživanje i energetika

LIBE

Građanske slobode, pravosuđe i unutarnji poslovi

DEVE

Razvoj

IMCO

Unutarnje tržište i zaštita potrošača

AFCO

Ustavna pitanja

INTA

Međunarodna trgovina

TRAN

Promet i turizam

FEMM

Prava žena i jednakost spolova

BUDG

Proračuni

REGI

Regionalni razvoj

PETI

Predstavke

CONT

Proračunski nadzor

AGRI

Poljoprivreda i ruralni razvoj

ECON

Ekonomska i monetarna politika

PECH

Ribarstvo

FISC

Pododbor za porezna pitanja

Parlament može osnivati i istražne odbore i posebne odbore za rješavanje specifičnih pitanja.

A series of horizontal dotted lines spanning the width of the page, intended for handwriting practice.

Europski parlament

Glavna uprava za unutarnju politiku

Glavna uprava za vanjsku politiku

Jezične verzije

Ova je publikacija dostupna na bugarskom, češkom, danskom, engleskom (izvornik), estonskom, finskom, francuskom, grčkom, hrvatskom, irskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom i talijanskom jeziku.

O izdavaču

Autor publikacije: Europski parlament

Odgovorni odjel: Odjel za koordinaciju redakcijskih i komunikacijskih aktivnosti

✉ editorial-secretariat@ep.europa.eu

Tekst dovršen u:

ožujku 2021.

© Europska unija, 2021.

Izjava o odricanju od odgovornosti

Za sadržaj ovog dokumenta odgovoran je isključivo njegov autor i ne treba ga se smatrati službenim stajalištem Europskog parlamenta. Umnožavanje i prevođenje dopušteni su u nekomercijalne svrhe pod uvjetom da je naveden izvor. Za ponovnu uporabu u komercijalne svrhe potrebno je imati prethodno odobrenje Parlamenta.

Autorska prava

Fotografija zgrade, str. 5. © Udruženje arhitekata Vijeća građevinske industrije Vanden Bossche sprl, CRV s.A., CDG sprl, Studiegroep D. Bontinck

Sve fotografije i ilustracije

© Shutterstock.com / © AdobeStock / © Europska unija 2021. – izvor EP

L021656 HR

NAJVAŽNIJE
VIJESTI IZ
ODBORA

Saznajte više o odborima na stranici:
www.europarl.europa.eu/committees/hr

HR